

ספר
נדה' ישראל
פרקים כז-ל'

על שם הכתוב "אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה'
אלקיך ומשם יקחך"

בו יבואר כמה וכמה ענינים מעיקרי הדת, אשר מוטל על כל
איש המתגורר בארצות רחוקות לידע אותם ולהיזהר בהם כדי
שלא לצאת מודת הישראלי, גם מבואר בו כמה הלכות מאורח
חיים ויורה דעה שנחוץ לכל איש המתגורר שם לדעת אותם,
גם יבואר בו כמה פרקים גודל שכר מקיימי מצוות התורה,
ולהיפך גודל העונש ח"ו, וראוי ונכון לכל מי שהוא בן תורה
ליעץ לחבריו ומקורביו שילמדו אותן כדי שידעו הדברים
המצויין להכשל בהן ויזהרו מהן.

כל אלה נקבצו ע"י הצעיר
ישראל מאיר ב"ר אריה זאב הכהן

ועכשיו נדפס מחדש בתוספת ניקוד וגם פתחנו הראשי
תיבות, וכותרות חדשות.

ע"י מפעל הזוהר העולמי סניף בת ים

0527-65-1911

מפתח

1	ספר נדחי ישראל פרקים כז-ל
3	מבוא
7	הקדמה
9	ספר נדחי ישראל פרק כז
9	כשהאדם עובר על זה הוא רשע
9	אפילו היכא שכופין אותו שיעבר
10	מוטב לו לאדם להיות עני שבעניים
11	מוכרח אנכי להרחיב את גודל האסור
11	בהמה הנשחטת בסכין שאינו בדוק
	פרק כ"ח מספר נדחי ישראל של בעל החפץ חיים זיע"א בו יבאר גודל העונש של
12	מאכלות האסורות
12	ה' מפרנס את המשחיתים שנבראו מעוונות האדם
13	כשעושה עברה נוטע לעצמו אילן מר בגיהנם
13	שני מיני משחיתים אחד פחות ואחד יותר
13	אי אפשר לדעת מתי ימות
14	העברות מקיפות את האדם לבית הדין
14	מי שאינו נזהר במאכלות אסורות כמה משחיתים מחכים לו
14	בעולם הבא כבר יתחרט אבל אז כבר מאחר
14	ליזהר ממאכלות אסורות המשקצים
14	מאכלות אסורות מטמטמים את הלב
15	מדבק עצמו לטומאה ומראה שאין לו חלק באלוה העליון
15	נשארם בטומאתם
15	כל עמל האדם ל"פיהו" בשביל שלא שמר את פיו ממאכלות אסורות
16	כאלו עובד עבודה זרה רח"ל
16	לטמא היינו את העכו"ם
16	אפילו בשעה שהשם מוחל אין לו מחילה
16	יצטרכו לעשות לו נתוח להוציא את כל מאכלות האסורות
17	וכאשר יחתכו האם יוכל לסבול כל כך יסורים?
17	מסתלק צלם האלקים
17	חנניה מישאל ועזריה נצלו בזכות שנשמרו ממאכלות אסורות

- 18 בזכות זה גם נשמר דנאל בגוב אריות
- 18 מראהם טוב לפי שאין אוכלים דברים אסורים
- 19 עונש חבוט הקבר על מאכלות אסורות
- פרק כט מספר נדחי ישראל של בעל החפץ חיים זיע"א בו יבאר גודל השכר של
 19 השומר עצמו ממאכלות האסורות.
- 19 סעודה גדולה עתיד הקב"ה לעשות
- 20 מה מאד צריך הישראלי להתחזק
- 20 יתבונן כל איש כמה צריך לתן לבו תמיד לזה שלא יכשל חס ושלום,
- 20 לפום צערא אגרא
- 20 עני המביא קרבן כאילו הקריב נפשו
- 20 גדר איסור נבלה
- 21 איזהו שוחט שאסור לאכול משחיטתו
- 21 למנות רק שוחטים יראים ושלמים
- פרק ל' הלכות מאכלות האסורות. בו יבאר איזה ענינים מאסורי חלב ודם וגיד
 21 הנשה.
- 22 הרבה פרטי דינים באיסורי חלב ודם
- 22 לקחת מנקר טוב ולהעבירו אם נמצא חלב וכדו'
- 22 תשובת המנקר בכדי שיחזירוהו לעבודתו
- 23 אם הכשיל במזיד מחמירים עליו הרבה יותר
- 23 המכשיל את ישראל אסור להתעסק בקבורתו
- 23 יש טועים וסוברים שאיסור חלב הוא מדרבנן

מבוא

[מתוך דרשה שאמרת ברדיו 2000 יום ד פרשת ויקהל - פקודי שנת תשע"ה]

ברוכים הבאים לכל שומעי רדיו 2000 בארץ ובעולם כולו!

שאלה שנשאלתי:

להאדמו"ר מהאלמין מחברם של למעלה מאלף ספרים על כל יסודי הדת, טהרת המשפחה, כשרות, שחיטה, ניקור, אהבת ישראל, תפילין, מזוזות, ייחוד, ציצית, מילה ועוד,

למה כ"ק האדמו"ר נלחם במסירות נפש גדולה כל כך על הכשרות ושחיטה? מי עורר את האדמו"ר לצאת במלחמה כזאת?

וכן בכל הדברים, למה האדמו"ר החליט לעשות ולהדפיס כל כך הרבה ספרים? למה להיות כל כך קיצוני, בכל תחום של יסודי הדת? להלחם נגד כל השקר, כל החיצוניות, כל הזיוף, נגד כל הרבנים וכל "הנרדמים בשמירה" האדמו"ר נלחם לבדו נגד כל השחיתויות בכל מגזר הקשור לקדושת ישראל, הרי ככה האדמו"ר מושך אליו המון "אש" והתנגדות, וידוע שהאדמו"ר חווה בעבר איום על חייו, וגם כיום מסכן את חייו.. בשביל מה לאדמו"ר כל זה? מאיפה הכח לשאת הכל?

מורי ורבותי!

זו טעות גדולה, לא אני מנהל את כל המלחמות האלו בכלל! זה לא שייך אלי בכלל! זה לא אני! אני כלום, אני אפילו לא עפר ואפר, אני באמת עוד לא התחלתי את האל"ף, עכשיו אני עוד לא בקצה הקוץ של י' של הא',

אני מבקש מהשם שנזכה להגיע לאות אל"ף, אם כן אספר לכם בקצרה מי באמת מנהל המלחמה.

הסיפור הוא על מה שעבר עלי בארה"ב לפני 55 שנה לערך.

לאחר שנתעוררתי מהקדמתו של ספר "נדחי ישראל" שכל אחד מחויב בערבות, וכו', רחש לבי להוציא לאור ספרים שעוסקים בענינים הנוגעים לכלל ישראל, ואלו הם:

1. ספר ואמרו אמן (על הלכות עניית אמן) בשנת תשכ"ה, 2000 עותקים.
2. ספר גדר עולם מהח"ח (על טהרת המשפחה), שנת תשכ"ו, 5000 עותקים.
3. מבצע טהרת המשפחה - ספרי טהרת המשפחה 11 שפות. [נדפסו במאות אלפים]
4. ספר ארבעה אגרות נפתחות, תפלה לל"ג בעומר, שועת צדיקים - קורא בקול (אזהרת זמן קריאת שמע ותפלה), שנת תשכ"ז, 1000 עותקים.
5. ספר נדחי ישראל (להחפץ חיים זצ"ל), בלשון הקודש ואידיש, שנת תשכ"ח, 2000 עותקים.

6. ספר לב טוב - שמחת הנפש, שנת תשכ"ח, 2000 עותקים.
7. טעמי המנהגים (אידיש), וספר עלה לתרופה, שנת תשכ"ח, 2000 עותקים.
8. תורת החסידים הראשונים (ג' חלקים), שנת תשכ"ח, 2000 עותקים.
9. ספר אבן שלמה (מהגר"א - אידיש), שנת תשכ"ח, 2000 עותקים.
10. קונטרס התקנות מכ"ק מרן אדמו"ר מסאטמאר זי"ע, שנת תשכ"ט, 5000 עותקים, ואחר כך נדפס בעיתון די תורה וועלט בפיקוח האדמו"ר הרה"צ רבי אשר אנשיל קרויז מראצפערש זי"ע.
11. קונטרס דת משה ויהודית (על איסור פאה נכרית - בלשון הקודש 5000 עותקים - ועוד הוצאה גם בשפת אידיש 5000 עם הוספות שהוספתי בסוף הספר, מהעצי חיים זי"ע). שנת תשכ"ט, ואחר כך נדפס בעיתון די תורה וועלט בפיקוח האדמו"ר הרה"צ רבי אשר אנשיל קרויז מראצפערש זי"ע.
12. ספר אהבת ישראל להחפץ חיים, לערך בשנת תשכ"ט, 5000 עותקים, ואחר כך נדפס לערך 30,000 עותקים.

ומעשה שהיה כך היה:

הדבר היה בשנת תשכ"ה שנה לאחר נישואי שהיה בחודש אדר תשכ"ד כשהייתי בן 18 במנהטן פרצה שריפה גדולה בחנות "אוצר הספרים", וכל ספר נמכר שם ב-25 סנט, תיכף נסעתי לשם, ומשם באה הישועה לעם ישראל בהדפסת הספרים:

נכנסתי לחנות, הכל היה שחור מהשריפה הגדולה, [ועל אף שסבלתי מאסטמה, והיתה סכנה גדולה להיכנס לשם - בכל אופן לא שמתי לב לסכנה בגלל אהבת הספרים הגדולה שהיתה טמונה בי], והתברר שכל המדפים נשרפו, למעט מדף תחתון אחד, שבו נשאר ספר שכריכתו נשרפה אולם פנים הספר נשאר שלם ובמצב טוב.

דבר הראשון התברר לי שמצאתי את ספר "נדחי ישראל" מהחפץ חיים ושמחתי מאוד שלא ראיתי הספר אף פעם והתיישבתי על הארץ מרוב שמחה, שכחתי שהכל שחור על הארץ, וסכנה בשבילי להיות שם, וכך קראתי כל ההקדמה שכתב הספר לארצות הברית להצלת ישראל מרדת שחת, [כידוע שביקשו את החפץ חיים לנסוע לארצות הברית בגלל שכמעט כל היהודים מחללים שבת, ויורדים מטה מטה, וכשיסע לשם יוכל להחזיר אותם למוטב, והחפץ חיים ענה שצריך ישוב הדעת, ושיתנו לו כמה ימים, כשבאו אליו אמר להם שהוא זקן מידי, והציע לקחת אחד מהשלושה צדיקים שמסוגלים להחזיר בתשובה את יהודי ארצות הברית, ואחד מהם הצדיק הגדול רבי יעקב יוסף* - והחפץ חיים אמר שהוא יכתוב ספר מיוחד להצלת היהודים בארצות הברית,

* הגה"צ רבי יעקב יוסף (חריף) (1840 - 28 ביולי 1902) ומייסד אגודת הרבנים. נודע כדרשן ומגיד מישרים היה הרב הראשי הראשון והיחיד של העיר ניו יורק, רהוט, ומשך קהל אלפים לדרשותיו המוסריות.

ותרגמו לבד בלשון אידיש - ושלח הספר "נדחי ישראל" לארצות הברית, כמו שכתב בהקדמתו, עיי"ש].

והנה אני קורא את ההקדמה, וחושב בנפשי הנה החפץ חיים שלח הספר לארצות הברית להדפיסו (שזה היה דפוס ווילנא), והנה הוא שרוף, ומי יודע כמה ספרים שלח, ואולי זה הספר היחידי שנשאר, וצריך לעשות רצון צדיק קדוש זה ולהדפיסו מחדש לחזק את יהודי ארצות הברית, ובמקום שאין איש השתדל להיות איש, נכנסתי לחובות גדולים והדפסתי 2000 עותקים.

א. ספר "נדחי ישראל" הוצאה ראשונה בשנת תשכ"ח, ב - 2000 עותקים, הוצאה שניה נדפס בדיסק ב - 250,000 עותקים.

ב. גדר עולם (על טהרת המשפחה) הוצאה ראשונה [לערך בשנת תשכ"ו] של 5000 עותקים, ולערך שנה אחרי זה בהוצאה שניה - 5000 עותקים בלשון הקודש ואנגלית, ובהוצאה שלישית בדיסק ב - 250,000 עותקים.

ג. אהבת ישראל הוצאה ראשונה סך 5000 עותקים - ובהוצאה שניה לערך 30,000 עותקים. הוצאה שלישית בדיסק ב - 250,000 עותקים.

השחיטה. מתנגדי עוררו מהומה על הביורוקרטיה והעלויות המוגזמות שלטענתם הסיבה להם ההשגחה על כשרות הבשר, וסירבו לקבל את הוראותיו. תומכי הרב פנו לגדולי אירופה כדי שיביעו תמיכה ברב יעקב יוסף, בהם הר' יוסף זכריה שטרן משאוול.

בשנת תרמ"ט קיבלו מכתב מהמהר"ל דיסקין שהיה כבר בירושלים, המביע תמיכה גורפת בהצדיק רבי יעקב יוסף. במכתב נאמר: הנה שמועה מבהלת באוזנינו ומודעה נדפסה נגד עיני בקום משטינים ומפריעים וכ' לדבר עתק על צדיק כמוהו.

למרות תמיכת גדולי אירופה בהרב יעקב יוסף, לא פסקה ההתנגדות לו, והיא לובתה על ידי רבנים שאיבדו את משכורתם עקב הקמת אגודת הקהילות, שכן הקהילות הפנו את המסים לאגודה, אשר לא היו לה אמצעים מספיקים למינני רבנים. בשל קשייה הכלכליים של האגודה נעשה הסכם עם הקצבים שהם ישלמו את משכורת הרבנים, צעד שהביא לשליטה של הקצבים ברבנים. בעקבות מצב זה הקים הרב יעקב יוסף בסמוך לפטירתו את "אגודת הרבנים", כדי לייצב את מעמד הרבנים ולסדר את תחום הכשרות.

נפטר בשנת 1902 תרס"ב. (על שמו ישיבת רבנו יעקב יוסף, שהוקמה במנהטן וכיום נמצאת בסטון איילנד, בית הספר היסודי וניו ג'רזי, התיכון והישיבה הגבוהה).

נולד לר' דוב, שהיה פועל עני בעיירה קרוז שבליטא. למד בישיבת וולוז'ין, עבר לעיר קובנא, שבה למד אצל רבי ישראל סלנטר שעיצב את אופיו והתווה את דרכו המוסרית.

בגיל צעיר התקבל כרב בעיירה וילון, שבה הקים גם את הישיבה הראשונה שהוקדשו בה שעות מיוחדות ללימוד מוסר.

לאחר 5 שנים עבר לכהן כרבה של יורבורג, ומאוחר יותר נתמנה לרב העיירה זאגר חדש. בשנת 1883, לאחר התמנותו של הרידב"ז לרבה של סלוצק, החליפו הרב יעקב יוסף כמו"ץ ראשי ומגיד משרים דוויילנא, בשנת תרמ"ח הוציא דוויילנא את ספרו "לביט יעקב", דרושים עה"ת, ב' חלקים.

בסוף שנת תרמ"ח (1888) הגיע לארצות הברית, בבואו לניו יורק מצא את הקהילה היהודית בארצות הברית מפוזרת ומפולגת, ורמתה הרוחנית הייתה נמוכה. הוא החל בעבודה מאומצת ליצור מסגרת שתאחד את כל הקהילות ובתי הכנסת של ניו יורק ותפקח על סדרי השחיטה, בעבודה זו התעמת עם קצבים וכן עם נותני כשרות אחרים שלא אבו לוותר על חזקתם.

למרות שבתחילה הייתה התלהבות גדולה ממינויו של הרב הרהוט, התאכזבו חלק מהתושבים מקנאותו לענייני הדת והכשרות, ואותם שלחמו מקודם בעד המינוי החלו להתנגד לו בשל כוונותיו בתחום

לאחר שקראתי את כתבי החפץ חיים בענין השכר והעונש בעניני הכשרות, נתעוררתי מאד מספר זה [נדחי ישראל] להיכנס ראשו ורובו לענין של המלחמה בכשרות, וכך התחלתי בעבודה כשהייתי לערך בן 20 שנה:

א. התחלתי בכתובת ספר "קדושת הגוף על מאכלות אסורות", [זה עוד היה לפני שידעתי שאפילו העוף לשבת שבא אלי לבית שלי ממש טרף] היסוד של הספר היה שלשה פרקים מהספר "נדחי ישראל" שכתב הצה"ק החפץ חיים זי"ע, על הכשרות, וכאן ראיתי יסוד גדול להפיץ מאמריו הקדושים על הכשרות, שזה יסוד קדושת ישראל, והוספתי לזה כתבים עד שהספר הושלם לערך 120 ל - עמודים.

ב. הקב"ה היה בעזרי בכך שכמעט כל ספר שפתחתי תיכף ראיתי שהיה בנושא של כשרות, ועברתי מספריה לספריה מרב לרב, ואצל כל מי שיש לו הרבה ספרים, עד שראיתי שמה שכתבתי, לא שייך להוציא, כי יש כל כך הרבה דברים גדולים על הכשרות, עד שהשם עזר לי להוציא עוד שני חלקים חדשים של 525 עמודים על הכשרות, זה הספר "נפש ישעיה" והכנסתי בחיבור השני גם שני פרקים מהספר "נדחי ישראל להחפץ חיים", והוספתי עוד הרבה דברים מ - 1500 ספרים לערך.

וקיבלתי הסכמות מרבני העדה החרדית והגה"צ רבי משה פיינשטיין בשנת תשכ"ח, ועוד 15-10 הסכמות.

לסיכום, המסקנה היא לא אני מנהל המלחמות על השחיטה, אלא החפץ חיים מדבר מתוך גרוני.

ומהספר הראשון, נותר לי רק עותק אחד, או שניים שאני לא מוצא אותו.

ובחסדי ה', החלטתי להדפיס היום הכל מחדש, עם ניקוד, לעורר את הציבור הגדול, בדבריו הקדושים של החפץ חיים זיע"א.

הקדמה

י ראיך יראוני וישמחו כי לדברך יחלתי.
 ה בינני ואצרה תורתך ואשמרנה בכל לב.
 ו אשמרה תורתך תמיד לעולם ועד.
 ה נה תאבתי לפקודיך בצדקתך חייני.

אשירה לה' בחיי אזמרה לאלוקי בעודי, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה, ואודה ה' מאד בפי ובתוך רבים אהללנו, ואספר שבחו וחסדו אשר הפליא לעשות אתי, ויהי עמדי בדרך אשר זכני להוציא לאור עולם הספר הקדוש "נדחי ישראל" להחפץ חיים זי"ע עם הוספות חדשות לאחר שהרהרתי רבות בדבר האפשרות להפיץ ולהשריש ענין שמירת הכשרות אצל כל אחד מישראל כמבואר בספרו הנ"ל שענין שמירת הכשרות מקרב ביאת משיח בן דוד.

מאז שגלה כבוד מישראל, עת חרב בית מקדשינו, לא נותרה לנו אלא השמירה על המאכלים, ועדיין אין כוחינו אלא בפה - להשמיע ממעמקים את ה"קול קול יעקב", כמו שכתב החפץ חיים בהקדמתו לספרו הנ"ל.

מצאתי לנכון להביא כאן הסיפור איך שנתגלגל הספר לידי וכו',

*

כתוב בספרים הק' שראוי לכל אדם לזכות את הרבים ואם יזכה שיועילו דבריו לאחד מני אלף די לו אם לא בא לעולם אלא לדבר הזה. ואני תפלה להשי"ת שזכות הרבים תעמוד לי שלא אכשל בדבר הלכה ח"ו וישמחו (כדי שישמחו, רש"י) בי חברי, שלא אומר על טמא טהור ולא על טהור טמא, לא על מותר אסור ולא על אסור מותר.

והנה למותר לתאר ולפאר שבח דא שורתא - שבח המגיע לכתבים עצמם, דיבורים קדושים השווים לכל נפש מתוקים מדבש ונופת צופים רשפי אש שלהבת קה אהבת השי"ת ויראתו מלאים, אשר כל דיבור ודיבור בכחו לעורר ישנים ולהלהיב הלבבות בקדושת הזמנים ובמצות שבהם תלויים, והן שבחא דאתיא ממילא ע"י קיבוץ דברי חז"ל מש"ס בבלי וירושלמי, מדרשים, זוה"ק ותיקונים, וספרי הראשונים, ומספרי מוסר מגדולי הראשונים, ומספרי מוסר מגדולי הראשונים והאחרונים, וממאות ספרים קדושים המצויים ויקרי המציאות, הן שנכתבו במקומם והן שנכתבו שלא במקומם בתוך שאר דברים, ולחלקם לפרטיים ולפרטי פרטים ולסדר כל ענין וענין לעצמו יחד כשלחן הערוך ומוכן לאכול אותו ענין שלבו חפץ כעת - כי כל בר דעת יבין גודל התועלת, שדבריהם הקדושים מלהיבים נפש האדם להתעורר על גודל הענין של שמירה על כשרות המאכלים, שע"ז יתגלה לנו נרו של משיח צדקינו.

ונסיים בתפלה להשי"ת שאל יאמר פינו דבר שלא כרצונו, ויהיו נא אמרינו לרצון לפני אדון כל, זכות כל הצדיקים, גאונים וקדושים, שהבאנו דבריהם

הטהורים (וכתב הגאון הגדול מוהרש"ם מבערזאן ז"ל שקבלה מצדיקים שהמלקט דברי חכמים יחד הרי זה גורם יחוד לעילא, ובכן יה"ר שיתקיים בנו דברי הספר חסידים סי' רכ"ד שכ' כל האומר דבר שמועה מפי הקדושים אשר בארץ המה, מתפללין עליו, וממליצים עליו).

זכות צדקתם תצהיר כאור שבעת הימים, ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו עוסקים בתורה ובמצוות מתוך נחת והרחבת הדעת, ללכת בעקבותיהם, ויהיו עבורינו מליצים ישרים, וה' אלוקי ישראל אהבת תמים, יעזור שנושע תשועת עולמים. ויהא רעוא קמיה, דתשרי על עמיה, דיתענג לשמיה, במתיקין ודובשין.

בטוחני כי ספר זה יהיה לעזר לכל, ליושבי על מדין ולבעלי בתים, ולהמונ עם, דברים שיגעתי בהם רבות, הם ימצאום מוכנים ומסודרים, "שהכל צריכין למרי חיטיא" (ברכות, ס"ד ע"א) "למי שקיבץ תבואות למכור, כלומר למי שקיבץ שמועות" (רש"י שם).

ואני תפילה להשם יתברך שיהיו מעשה ידינו בזה רצוים לפניו יותר מהשגתינו בזה וכמ"ש הזהו"ק פ' יתרו (צ"ג ע"ב) על הפסוק ויהי נועם וגו' ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

ועל ידי זהירות בכשרות המאכלים, יאיר לנו ותרום קרן כנסת ישראל שבעתים, נזכה לראות בנחמת ציון וירושלים במהרה בימינו אמן.

יהי רצון שחיבורי זה יהיה לעילוי נשמתו של אדמו"ר זללה"ה ותהי מנוחתו כבוד במחיצתם של צדיקים, ויעלה בתפילה על בניו ונכדיו וניניו למען ישכילו כל אשר יעשו בתורה ובמצות ובמעשים טובים, בגשמיות וברוחניות, לאורך ימים ושנות חיים בבריאות איתנה ובנהורא מעליא אמן.

ויהי רצון שאזכה לסיים בקרוב את החלק השני של החיבור הנוכחי נדחי ישראל, ולהוציאו לאור עולם לזכות את הרבים, וכן להוציא לאור את כל חיבורי אשר חנני ה' להגדיל תורה ולהאדירה אמן.

ובצאתי אפרוש כפי בתפלה לבורא כל עולמים שיהיו אמרינו ומעשינו לרצון לפני אדון כל, ויתן בלבי בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד וכו' ושלא אכשל בדבר הלכה, וספרינו זה, ספר "נדחי ישראל" שע"י שמירת הכשרות, יהיה לנו תרופה לעמוד איתן כחומות ברזל מול הנסיונות הקשים והמרים, ועל ידי זה נינצל מכל גזירות קשות ורעות, ונצליח בכל מעשינו ונמצא חן בעיני אלקים ואדם, ונזכה להתדבק באור צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום ויראו עינינו וישמח לבנו בישועתו באמת בישועת עולמים בביאת אליהו הנביא זל"ט ומלך המשיח במהרה בימינו אכ"ר.

המעתיק והמסדר הכו"ח חודש אדר שנת ה'תשע"ה

ספר נדחי ישראל

פרק כז

בו יבאר ענין מאכלות אסורות

אפילו היכא שכוּפין אותו שיעבר על לאו, מהוויב לתן כל אשר לו, ולהשאר עני ואביון, ולא לעבור על לאו דאורייתא

(ב) וידעתי את טענת הוצר שהגונים לא יקרבוהו לתן לו פדיון כשהוא מתנודד בפפרים אם יראוהו שהוא מבדל מהם ולא יאכל עמם, וזהו טענת הכל, דהלא נפסק ביוזרה דעה סימן קנ"ז דאפילו היכא שכוּפין אותו שיעבר על לאו, מהוויב לתן כל אשר לו, ולהשאר עני ואביון, ולא לעבור על לאו דאורייתא, ואף שעל ידי זה יהיו כל אנשי ביתו גם כן עטופים ברעב, ועל אחת כמה וכמה בזה, שאין אדם כופהו רק שלא יקרבוהו, אם כך חמדת המזון מעבירו על דת התורה, בודאי בכלל רשע הוא, והוא נקרא בפי חכמינו זכרונם לברכה בשם מומר אכל נבלות לתאבון, וגם זהו טעות בעצם, דהלא יכול להשתמט ולומר להם שכעת אינו רוצה לאכול, או שהוא מתענה היום, [או שהוא חולה במעיו והרופאים אמרו לו שקשה לו אכילת בשר] וכהאי גוונא אינה תרוצים ולא יהיה להם שנאה עליו, ואכילתו שהוא צריך לאכול להם וכדומה, טוב יותר שיאכל בדרך שלא בפניהם, ותמיד כשבא אצל אינו יהודי יהיה כבר שבע, כדי שלא יהיה להם פלא עליו על שאינו משתתף

כשהאדם עובר על זה הוא רשע מן התורה, ופסול לעדות ולשבועה, כי על כל כזית וכזית של אסור, יש לאו בפני עצמו

(א) הנה אסורי מאכלות אסורות, בין אסור דם, בין אסור חלב, בין אסור גיד הנשה, בין אסור נבלות וטרפות, בין אסור בשר בחלב, וכל שכן אסור חזיר, ושאר מינים טמאים, ידועים בדרך כלל לכל איש ישראל כקטן כגדול, ומאד צריך לזהר בזה, ולא יועיל בזה כל האיצטדקאות שהוצר מתענה בזה, כי כשהאדם עובר על זה הוא רשע מן התורה, ופסול לעדות ולשבועה, כי על כל כזית וכזית של אסור, יש לאו בפני עצמו, והאלהים יביא את האדם במשפט על הכל, וגם בעולם הזה לא ינקה האדם לבסוף על ידי זה וכאשר נבאר בסמוך, ומה שכתבנו שעור כזית, הוא רק לענין חיוב מלקות, דהיה חייב ל"ט מלקות בבית דין על כל כזית, וכיום שאין לנו רשות לזה, אף על פי כן בודאי יקבל לבסוף הכאות גדולות יותר מזה בבית דין של מעלה, אבל לענין אסור אין צריך שעור כלל, דאפילו טעימת משהו מן האסור הוא גם כן אסור מן התורה, ואפילו רק לטעם מן המרק של האסור, גם כן הוא אסור תורה, וכדאיתא בגמרא ושלחן ערוך.

להיות עני, וזה אינו בכלל סכנת נפשות, ומוטב לו לאדם להיות עני שבעניים וגורף ביבין ובזוי שבאנשים, ולא לאכול מאכלות אסורות ולהיות לנצח רשע לפני המקום] ועוד שזהו טעות מעקרו שאינו נוגע כלל לפקוח נפש, דהלא אנו רואין בעינינו שיש הרבה עניים ומרי נפש, והיושבין בבית האסורין שאין להם רק לחם ומים וגם זה על פי הדחק, ואף על פי כן חיים זמן רב, ולא תאמר לפי שהיושב בבית האסורים יושב על מקומו, מה שאין כן בזה שהוא עמל ויגע, זה אינו, כי דוע שהאדם העמל יגע באיזה ענין, העמל תועיל יותר לבריאות הגוף ממנוחה, וכמו שתראה זה בעניים הנושאים משאות בעירות גופא, שבטבען בריאין הרבה יותר מאנשים עשירים אשר מאכלן הרבה יותר בטוב משהלן, והכל הוא מחמת זה גופא, שהוא עמל הרבה בעבודה, וכמו שאמר קהלת מתוקה שנת העובד וגו', ולבד זה גם כן לא מיקרי מן התורה בשם פקוח נפש, כיון שאין מגיע זה למיתה ממש, רק שכחותיו נחלשו על ידי המשאות [וכדאיתא כעין זה בטו"ז או"ח סימן שד"מ מק"א עי"ש], הכלל אומר לך באלו העניים שלא יועיל שום טעדיקי בעולם שיהיה מתר לו לאכול מאכלות אסורות, ורק שהיצר הרע מטעה את האדם פעם ראשונה ושניה בזה, לומר שהוא אנוס, ומרשה לו לטעם המורק של התבשיל האסור, וכיון שהוא מרגילו בזה הוא מורידו עוד מדרגה שאולה, ומרשה לו לטעם קצת מן הבשר בטענה של שטות, שאומר לו בין כך ובין כך אכול למלא את נפשך, [ובאמת הוא טעות דכי משום שאכל שום יחזר ואיכל שום ויהא ריחו נודף יותר, והלא כתיב אל תרשע הרבה

עמקם באכילתם, ואפילו אם רואה שתירוצו אינו מתקבל לפניהם, ואין נותנים לו פדיון עבור זה, גם כן לא יפול לבו עליו, וידע כי כל זאת נסיון לו מן השמים, שמנסים אותו כדי שידע כחותיו הפנימיות אם הוא מוהרהר אחר הנהגתו יתברר, ואם יעמוד בנסיון יהיה לעתיד לבוא לגס ותפארת, וכענין שנאמר במן ויענך וירעבך ויאכילך את המן אשר לא ידעת וגו' למען ענותך לנסותך לדעת את אשר בלבבך וגו', ופירש בזהר הקדוש, דהאי לנסותך הוא להגביה אותך על הכל כמו גס, וגם בעולם הזה בודאי השם יתברך הנותן לחם לכל בשר, בודאי יזמין לו פרנסתו ממקום אחר.

מוטב לו לאדם להיות עני שבעניים וגורף ביבין ובזוי שבאנשים, ולא לאכול מאכלות אסורות ולהיות לנצח רשע לפני המקום

ג) גם אל יתפתה האדם ביצרו, שזה נוגע לו לסכנת נפשות, כשהוא נושא משא עליו והולך בין הכפרים כפה ימים, ולא יאכל בשר, שזהו טעות מצדי צדדים אחר, כי אפילו אם היה נוגע לו לסכנת נפשות, היה צריך לו לשקול במאזני שכלו, ולעין הרבה את כל כזית וכזית שהוא אכל, אם הוא מכרח לזה, כמו שאנו מעינים לענין אכילת חולה ביום הכפורים, דמה לי אסור ברת מה לי אסור לאו, ואם די לו להמלט מסכנת נפשות על ידי כזית אחד, והוא אכל עוד, הוא רשע מן התורה ופסול לעדות ולשבועה, [ועוד הלא אין אדם כופה אותו שישא משאות כדי שיבוא לידי סכנה ויכרח לאכול בשר כי אם רצון העצמי שרוצה להשתפר ולא

זֶה עֵתָה שְׁנֵי לְאוֹיִן אוֹ לֹא] וְגַם מִצְוֵי גַם כֵּן דִּהְמָפְקִיר אֶת נַפְשׁוֹ לֶאֱכֹל גְּבֻלוֹת וּטְרָפוֹת אֲכָל מִן הַבָּא בְּיָדוֹ, וְאֶפִּילוֹ אִם יִזְדְּמֹן בְּתוֹךְ זֶה אֲסוּר חֶלֶב גַּם כֵּן לֹא יִקְפִּיד עַל זֶה, וְעַל אֲסוּר חֶלֶב יֵשׁ לֹא וְכֵרֶת כְּמוֹ שְׁמֹפֶךְ בַּתּוֹרָה, וְעַל עֵינֵן כֵּרֶת יָדוֹ כָּל הַדְּוִיִּים שֶׁנִּכְרַת נַפְשׁוֹ מִמּוֹקוֹר הַחַיִּים הָעֲלִיוֹנִים, וְאִם הַחֶלֶב הוּא מִבְּהֵמַת גְּבֻלָּה וּטְרָפָה חֵיב עַל זֶה מִשּׁוֹם גְּבֻלָּה וּטְרָפָה וּמִשּׁוֹם חֶלֶב כְּמֹפֶךְ בְּרַמְבַּם"ם [פֶּרֶק ז' מִמַּאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת] שֶׁהוּא לֹקֵה מִשּׁוֹם שְׁנֵי הָאֲסוּרִין, וְעַיִן בִּיּוֹרָה דְּעַה סִּימָן ס"ד שֵׁשׁ הֶרְבֵּה דִּינִים בְּאֲסוּרֵי חֶלֶב, וּמִי שֶׁרָגִיל לֶאֱכֹל עִם הַגּוֹיִם בְּמַאֲקָלִי, בּוֹדֵאי בְּהִמְשֹׁךְ הַזְּמָן בָּא לִידֹ אֶחָד מִן הַמִּינִים שֶׁחֵיב עֲלֵיהֶן כֵּרֶת, וְגַם אֶפִּילוֹ יִהְיֶה בְּקִי בְּדִינֵי אֲסוּר חֶלֶב, וְיֹדֵעַ שֶׁהִיָּה בְּכָל כַּחוֹ נִזְקֵר מִקֵּן עַל כָּל פְּנִים אֲכָל הַחוּטִים שֶׁצָּרִיךְ לְנַקֵּר מִשּׁוֹם חֶלֶב, וְגַם מִצְוֵי שֶׁאוֹכֵל הָאֲחֻזִּים שֵׁשׁ בֵּהֶן גִּיד הַנֶּשֶׁה, וְכָל זֶה מִלְּבַד אֲסוּר דָּם, רָאָה כְּמוֹהוּ אֲסוּרִים חֲמוּרִים יָכוֹל לַעֲבֹר כִּשְׁהוּא אוֹכֵל עִם הַגּוֹיִם בְּסֵעוּדָה אַחַת, וְכָל שָׂכֵן חֵס וְשָׁלוֹם מִי שֶׁהֲרָגַל בְּזֶה, בּוֹדֵאי יֵשׁ לוֹ כְּמוֹ מִזֵּאת לְאוֹיִן שֶׁל גְּבֻלוֹת וּטְרָפוֹת, וְשֶׁל חֶלֶב, וְשֶׁל גִּיד הַנֶּשֶׁה, וְכֵן לְפַעֲמִים גַּם כֵּן שֶׁל חִזְרָה, וְגוֹפֹה מִתַּפְטֵם מִאֲסוּר, וּבְהִמְשֹׁךְ זְמַן אוֹכֵל גַּם כֵּן מִינֵי דָגִים טְמֵאִים, וְכָל מִינֵי שִׁקְצִים וּרְמִשִּׁים, אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, שֶׁכָּל אֵלּוֹ הַדְּבָרִים מִטְמְאִין לְהִנָּפֵשׁ כְּמֹפֶךְ בַּתּוֹרָה, אֵל תִּטְמְאוּ בְּכָל אֵלֶּה [וַיִּקְרָא י"ח כ"ד] וְכֹאשֶׁר נִבְאֵר לְקִמּוֹ, וְאֶפִּילוֹ אִם אֲכָל רַק הַתְּבַשִּׁיל שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בַּקִּדְרָה עִם אֶחָד מֵאֵלּוֹ הַדְּבָרִים, גַּם כֵּן אֲסוּר מִן הַתּוֹרָה, מִשּׁוֹם טַעַם כְּעֶקֶר כִּידוּעַ, וְאֶפִּילוֹ אִם לֹא בִשְׁלוֹ בָּהּ עֵתָה בִּשּׁוֹר כָּלֵל, הֲלֹא יָדוּעַ שְׁמִטְלִין בָּהּ עַל כָּל פְּנִים שֶׁמִּגְוִנִית שֶׁל

כֵּן תָּמוּת בְּלֹא עֵתָה, וְגַם הָאֲסוּר הוּא חֲמוּר עוֹד הֶרְבֵּה יוֹתֵר] עַד שֶׁהוּא מְרָגִילוֹ בְּזֶה פַּעַם רִאשׁוֹנָה וּשְׁנִיָּה וְנַעֲשֶׂה לוֹ הַדְּבָר כְּהִיתֵר, וְכִמּוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ זְכֹרֵנָם לְבָרְכָה עֲבֵר אָדָם עֲבָרָה וּשְׁנָה בָּהּ נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהִיתֵר.

מִכְרָה אֲנֹכִי לְהִרְחִיב אֶת גּוֹדֶל הָאֲסוּר שֵׁשׁ בְּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת, וְאַחֵר כֶּף נִעְתִּיק אֶת גּוֹדֶל הָעֵנֶשׁ שֵׁשׁ עֲבוּר זֶה לְהִנָּפֵשׁ וּלְהַגּוֹף, וְאַחֵר כֶּף גּוֹדֶל הַשֶּׁכֶר, שִׁיְהִיָּה לְמִי שֶׁנִּזְהָר מִזֶּה

(ד) וּבַעֲבוּר שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁנַּעֲשֶׂה זֶה הָאֲסוּר כְּהֶפְקֵר בְּאַרְצוֹת הַרְחוֹקוֹת בְּעֵינֵי אִיזָה אֲנִשִּׁים הַמִּמּוֹנִים הַמִּתְנַדְּדִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, לִכֵּן מִכְרָה אֲנֹכִי לְהִרְחִיב קֶצֶת הָעֵינֵן וּלְהַעֲתִיק לְפָנֵי הַקּוֹרָא אֶת גּוֹדֶל הָאֲסוּר שֵׁשׁ בְּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת, וְאַחֵר כֶּף נִעְתִּיק אֶת גּוֹדֶל הָעֵנֶשׁ שֵׁשׁ עֲבוּר זֶה לְהִנָּפֵשׁ וּלְהַגּוֹף, וְאַחֵר כֶּף גּוֹדֶל הַשֶּׁכֶר, שִׁיְהִיָּה לְמִי שֶׁנִּזְהָר מִזֶּה.

בְּהֵמָה הַנִּשְׁחָטָה בְּסִפִּין שְׂאִינוּ בְּדוֹק בְּדִין הַתּוֹרָה הִיא גְּבֻלָּה גְּמוּרָה, וְיֵשׁ עַל כָּל כּוֹזִית וְכוֹזִית לֹא בַּפְּנִי עֲצָמוֹ מִשּׁוֹם גְּבֻלָּה

(ה) כִּי הִנֵּה יוֹדֵעַ דְּבִהֵמָה הַנִּשְׁחָטָה בְּסִפִּין שְׂאִינוּ בְּדוֹק בְּדִין הַתּוֹרָה הִיא גְּבֻלָּה גְּמוּרָה, וְיֵשׁ עַל כָּל כּוֹזִית וְכוֹזִית לֹא בַּפְּנִי עֲצָמוֹ מִשּׁוֹם גְּבֻלָּה, וְאִם הִיא נִטְרָפֶת קוֹדֵם מִיתְתָּהּ כְּמִנְהֶגֶם, שֶׁמִּכֵּין אוֹתָהּ בַּמַּחֲ יֵשׁ עֲלֶיהָ לֹא מִשּׁוֹם אֲסוּר טְרָפָה, שֶׁהוּא נִקְוֶבֶת הַמַּחֲ, אֶפִּילוֹ אִם הָיָה שׁוֹחֲטִין אוֹתָהּ אַחֵר כֶּף, וְכָל שָׂכֵן אִם מֵתָה מַעֲצָמָה אַחֵר כֶּף אֶפְשָׁר שֶׁחָל עַל זֶה עוֹד אֲסוּר גְּבֻלָּה גַּם כֵּן, [וְצָרִיךְ עֵינֵן בְּהַפְסָקִים אִם יֵשׁ עַל

שם, על כל פנים יראה להקטין את האסור, דהינו שלא יאכל את האסור גופא, רק הפקד או התבשיל בלבד), ודע עוד דבקשם שאסור לאכול בעצמו דבר אסור, כך אסור לו להושיט לחבירו ישראל שום דבר אסור, או לסייעו לשום דבר שאסור לו לעשות, ועובר בזה על ולפני עור לא תתן מכשול, ואפילו לקטן אסור להושיט דבר אסור מן התורה, מדכתיב בשרצים לא תאכלום וקרא יתירא הוא שם, וקבלו חכמנו זכרונם לברכה דרוצה לומר לא תאכלום לקטנים, והוא הדין בשאר דבר אסור וכדאיתא בגמרא [יבמות קי"ד].

חזיר או חלב ושמוננות של גבלה וטרפה ושאר מינים האסורים, ואפילו אם ארע במקרה שלא הטילו עתה בהתבשיל שמוננות כלל, על כל פנים אסור התבשיל, משום הקדירה גופא אם בשל בזה המעט לעת גופא דבר אסור בהקדירה, על כן השומר נפשו ישמר עצמו ממאכלות האסורות ויהיה טוב לו בזה ובבא וכאשר נבאר לקמן בפרק שלשים, (אך אם הוא שוכב בבית החולים [באלניצע] של גוים ואמר לו הרופאים שהוא מוכרח לאכול בכל יום קצת בשר, או על כל פנים תבשיל של בשר, ואם לאו הוא בסכנה, ואין לו מי שיבשל לו בלתי זה התבשיל המצוי

פרק כ"ח

**מספר נדחי ישראל של בעל החפץ חיים זיע"א
בו יבאר גודל העונש של מאכלות האסורות.**

ומעניש את האדם, שהיה תובע ממנו מזון, כיון שהוא נברא על ידו, אבל הקדוש ברוך הוא ברב חסדו כפיכול נושא עוון וטומנו וחוטמו באוצרות ומפרנסו שם, כי הכל צריכים להשפעה, וממתין לאדם עד יום מותו פן יחזר בו בתשובה, זה שאמר הכתוב "מי אל כמוך נושא עון" שלא כמדת בשר ודם, שלא די שאין מעניש למורד אלא גם מפרנס לנושא בו כדי שלא יזיקהו. אבל סוף כל סוף אם אין עושה תשובה והאדם מוכרח למות, מיד פותח הקדוש ברוך הוא את אוצרותיו כי לא לעולם יזין אותם, ותכף יוצאים הפשחיתים שנבראו מהעברות, וכל אחד מענישו באותו אבר שחטא בו.

**ה' מפרנס את המשחיתים שנבראו
מעוונות האדם**

כתוב בפרשת האזינו דברים ל"ב, "כי מגפן סדום גפנם ומשדמות עמורה ענבמו ענבי רוש אשכולות מורדות למו חמת תנינים ינם וראש פתנים אכזר, הלא הוא כמוס עמדי חתום באוצרותי לי נקם ושלם לעת תמוט רגלם וכו'". ובאור הכתוב נראה על פי מה שהביאו הספרים בבאור דברי הנביא, במיכה ז', "מי אל כמוך נושא עוון ועובר על פשע", הינו כשאדם חוטא תכף נברא משחית לחבל אותו, שמהחטא שלו נברא משחית, ואם הקדוש ברוך הוא היה מניחו תכף היה יורד

משיב הפתוב, "הלל הוא כמוס עמדי חתום באוצרותי", שאני טומנם אותם וחוזתם באוצרותי ואני מניחם לצאת לחבל פן יחזר האדם בתשובה, ומה שפפל הפתוב "כמוס עמדי חתום באוצרותי", הוא כי יש שני מיני משחיתים שאחד גרוע מחברו, שאחד מועיל לו הטמנה, מה שנטמן באיזה מקום שלא יראה את האדם ויזקו, והשני אכזריות שלו גדולה כל כך שצריך דוקא לחותמו ולסגרו באיזה אוצר המוכן לזה. וזהו מדקדק בלשון הפתוב, "חמת תנינים ינם וראש פתנים אכזר", כנגד שני מיני משחיתים אלו, ולכן מסים "הלל הוא כמוס עמדי חתום באוצרותי", כל אחד לפי ענינו.

אי אפשר לדעת מתי ימות ובעת מיתתו פותחים את הפתח לכל המשחיתים

ושמא תאמר עוד, אם כן טוב הדבר שאנו נמלא כל תאות לבנו והמשחיתים לא יפגעו בנו, לזה אמר הפתוב, "לי נקם ושלם לעת תמוט רגלם", דהינו בעת שימוטו רגלי האדם, וזה בעת פרדת הנפש, תכף נפתח סגור האוצרות והם מוכנים לקבל נקם מאתו. ושמא יאמר האדם מתי יהיה דבר זה, רק אחר מאה שנה, לזה אמר הפתוב, כי קרוב יום אידם וחש עתידות למו, כי באמת לא ידע האדם את עתו כי פעמים רבות יסובב על ידי עונות העצומים נקרב עת מיתתו, כמו שאמר הפתוב בקהלת ז', "אל תרשע הרבה פן תמות בלא עתך", ולזה אמר "וחש עתידות", דהינו דבר הרע העתיד להיות בסוף כמה שנים מחיש לבוא לפני זמנו על ידי מעשים רעים.

כשעושה עברה נוטע לעצמו אילן מר בגיהנם

וממשיך החפץ חיים: ואמרת שכל זה רמוז בתורה בפסוק הנזכר לעיל, "כי מגפן סדום גפנם" והוא מליצה יפה, דהינו כשם שהאדם כשעושה מצוה נוטע עבורו בגן עדן אילן נטיעה יפה בעץ החיים, והוא משל לתענוגים הרוחניים, כדי שיתענג אחר כך בבואו שמה, כן ממש כשעושה עברה נוטע עבורו בגיהנם אילן מר שיין פרותיו הם ארסיים פאָרס תנינים וחמת פתנים, ובבואו שמה הוא מכרח לשפות ולמצות שמריהם, והוא הפל משל לענש המר והנמחר אשר הוא מקבל על ידי משחיתיו. ועתה נבאר הפתוב, כי מגפן סדום גפנם ומשדמותו עמורה וכו', הינו כשאדם עולה בבעתו וממרהר לעשות העברה, תכף נטע גפן עבורו בסדום, דהינו מקום הגופרית והקמח והוא מרמז על הגיהנם, ורוצה לומר שהתחיל להבדאות עבורו מקום מוכן לפרענותו, ואחר כך כשמתחיל לעשות העברה גופא, נגמר האשכולות המרים מן הגפן, זה כשמתחיל לעשות את העברה, וכשגומר את העברה נסחטו האשכולות ונעשה היין המר שהוא כלו ארס כחמת תנינים, וזהו שאמר "אשכולות מרורות למו חמת תנינים ינם וראש פתנים אכזר".

שני מיני משחיתים אחד פחות ואחד יותר

וכל זה רמז לבריאת המשחיתים שנגמרו בשלמות לאחר גמר העברה, והם מוכנים ומזומנים תכף לחבל ולהשחיתו בכל כוחותם, ושמא יאמר האדם אם כן, איך הם, הלל אנו רואים עושי עברות מידי יום ביומו ואין שטן ואין פגע רע, לזה

המאכלות האסורות, ואז יגהם באחריתו ויתקמה על נפשו, איה היה שכלי, איך שנאתי תמיד המוסר שהיו מוסרין אותי בני עמי, כמו שאומר במשלי, "ונהמת באחריתך בכללות בשרך ושארך ואמרת איך שנאתי מוסר", לומר זכור את בוראך, הלא תצטרך לבוא אליו לסוף ימיו, ואיך תשא פניך אליו, ולא עוד אלא שהעזתי כמה פעמים נגד פניהם של המוכיחים וחרפתים וגדפתים וחסדתי שהם שוטים ואני החכם והמשכיל, עתה ראה חכמתך והשכלתך שחפרת בור עמוק לנפשך, ויתודה בעצמו אז על עוונותיו כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ערוין כ"ב) וגם מובא שם שמצדיק הדין עליו בראותו את גודל הקלקולים שפעל למעלה בעולמות הקדושים וגם רבוי הקלפות והחיצונים שנתרבו ונתגברו על ידו, אבל מי יעיל לו אז? כי אין תשובה אלא מחיים, כשאדם עוד פה.

ליזהר ממאכלות אסורות המשקצים כידוע כמה צריך להזהר ממאכלות האסורות, שמלבד שהוא עברה גדולה, עוד הוא משקץ את נפשו בזה, וכדכתב בקרא (בפרשת קדושים כ' כ"ד), "והבדלתם בין הבהמה הטהורה לטמאה ובין העוף הטמא לטהור", וכו', וכמו שפירש רש"י שם בתורת כהנים, שפגנת התורה על בהמה שלא נשחטה, וכן עוף שלא נשחט כהלכה, ועל זה מסיים קרא "ולא תשקצו את נפשותיכם וכו', והייתם לי קדושים כי קדוש אני ה'".

מאכלות אסורות מטמטמים את הלב והעברה מטמטמת לבו של האדם, כדאיתא בגמרא יומא ל"ט, תנא דבי רבי ישמעאל, עברה מטמטמת לבו של אדם, שנאמר "ולא תטמאו בהם

העברות מקיפות את האדם לבית הדין

היוצא מדברנו שמכל עברה ועברה נברא כח המושחית שיענישוהו אחר כך, וכמו שכתוב "תיסרך רעתך ומשבותיך תוכיחוך", וכו', והינו, שהרעה גופא היא המניסת אותו, וכעין זה אמרו חכמינו זכרונם לברכה, כל העובר עברה אחת בעולם הגה מלפכתו ומוליכתו ליום הדין, ומה שדקדקו לומר כל העובר עברה אחת להורות לנו דאפילו יש לו רק עברה אחת שעשה בעודו בחייו ולא עשה תשובה, מכל מקום היא נדבקת בו ואינה נפרדת ממנו עד שמוליכה אותו למקום הדין. וכל שכן אם יש לו כמה וכמה עוונות, בודאי כולם הם מקיפין אותו ומוליכין אותו לבית המשפט.

מי שאינו נזהר במאכלות אסורות כמה משחיתים מהפנים לו

ועתה נבוא לענייננו, האיש שהרגיל נפשו למאכלות אסורות, כמה מאות לאוין דאורייתא עבר על ידי זה, ומכל עברה נברא משחית אחד שממיתין רק עד שימוט רגלו ואחר כך יקבל העונש על ידו, ואם בן כמה מאות מלאכי חבלה לבושין שחורין ומתעטפים שחורים יהיו רצין אחריו ומלפפין אותו להוליכו לגיהנום, מקום החושך והמור, ושם ישפטו אותו.

בעולם הבא כבר יתחרט אבל אז כבר מאחר

ומי יוכל לשער גודל היסורין והעזרות שיסבל אפילו על לאו אחד, ועל אחת כמה וכמה על כמה מאות לאוין וחצי פריותות שעבר בימי חייו על ידי

מקסאבותיה לעלמין. ווי לון, ווי לנפש'יהו, דלא יתדבקון בצרורא דחיי לעלמין, דהא אסתאבו. ווי לגרמ'יהו, עליהו כתיב (ושעיה סו) כי תולעתם לא תמות וגו', והיו דראון לכל בשר. מאי דראון. סרחונא. מאן גרים ליה, ההוא סטר דאתדבק ביה.

ועל זה כתוב ונטמאתם בם, בלי א', שלא נמצאת רפואה לתועבתו, ולא יוצא מטמאתו לעולמים. אוי להם! אוי לנפשם, שלא ידבקו בצרור החיים לעולמים, שהרי נטמאו! אוי לעצמם! עליהם כתוב (ושעיה סו) כי תולעתם לא תמות וגו', והיו דראון לכל בשר. מה זה דראון? סרחון. מי גרם לו? אותו הצד שנדבק בו.

כל עמל האדם ל"פיהו" בשביל שלא שמר את פיו ממאכלות אסורות

רבי יוסי פתח ואמר, (קהלת ו) כל עמל האדם לפיהו וגו'. אסתכלנא במלי דשלמה מלכא, וכלהו אחידן בחכמה עאבישי בן לאה. כל עמל האדם לפיהו, האי קרא, בשעתא דדיינין ליה (דף מ"ב ע"א) לבר נש בההוא עלמא כתיב, כל ההוא דינא, וכל מאי דסביל בההוא עלמא, ונקמין מניה נקמתא דעלמא. לפיהו: בגין פיהו, דלא נטיר ליה, וסאיב ליה לנפשיה, ולא אתדבק בסטרא דחיי, בסטרא דימינא. וגם הנפש לא תמלא, לא תשתלים דינא לעלם ולעלמי עלמין. דבר אחר לא תמלא, לא תשתלים לסלקא לאתרהא לעלמין, בגין דהא אסתאבת, ואתדבקת בסטרא אחרא.

רבי יוסי פתח ואמר, (קהלת ו) כל עמל אדם לפיהו וגו'. הסתכלתי בדברי שלמה המלך, וכלם אחוים בחכמה עליונה. כל עמל אדם לפיהו, הפסוק הזה בשעה שדנים את האדם באותו העולם כתוב. כל אותו הדין, וכל מה שסובל

ונטמאתם בם, אל תקרי ונטמאתם אלא ונטמטם". וגם על ידי שהוא מתחיל להמשיך על עצמו רוח הטמאה על ידי מאכלות האסורות, מטמאין אותו מלמעלה גם כן, כדאיתא בגמרא שם, תנו רבנן, ולא תטמאו בהם ונטמאתם בם, אדם מטמא עצמו מעט מטמאין אותו הרבה, מלמטה - מטמאין אותו מלמעלה, בעולם הזה - מטמאין אותו לעולם הבא.

מדבק עצמו לטמאה ומראה שאין לו חלק באלוה העליון

וזה לשון הזהר הקדוש פרשת שמיני (מא:): ונתא חזי, כל מאן דאכיל מאיננו מאכלי דאסירי, אתדבק בסטרא אחרא, וגעיל נפשיה וגרמיה, ורוח מסאב שריא עליה, ואחזי גרמיה דלית ליה חולקא באלקא עילאה ולא אתי מסטריה, ולא אתדבק ביה. ואי יפוק הכי מהאי עלמא, אחידן ביה כל אינון דאחידן בסטר (ס"א) דאתיין מסטר) דמסאבא, ומסאבין ליה ודיינין ליה כבר נש דאיהו געלא דמאריה, געלא בהאי עלמא, וגעלא בעלמא דאתי.

ובא ראה, כל מי שאוכל מאותם מאכלים אסורים, נדבק בצד האחר, ומתעב נפשו ועצמו, ורוח טמאה שורה עליו, ומראה את עצמו שאין לו חלק באלוה העליון, ולא בא מהצד שלו ולא נדבק בו. ואם יצא כך מהעולם הזה, אחוים בו כל אותם האחוים בצד (שבא מצד) הטמאה, ומטמאים אותו ודנים אותו כאדם שהוא נתעב של רבונו, נתעב בעולם הזה ונתעב בעולם הבא.

נשארם בטמאתם

ועל דא כתיב, ונטמאתם בם בלא א', דלא אשתכח אסותא לגעוליה, ולא נפיק

עבודה זרה, דהא אינון מסאבין, ומסטרך
דמסאבא קא אתיין. וכל חד אתדבק
באתריה.

וכתוב (ויקרא כ) ולא תשקצו את
נפשתיכם בבמה ובעוף ובכל
אשר תרמש האדמה אשר הבדלתי לכם
לטמא. מה זה לטמא? לטמא את העמים
עובדי עבודה זרה, שהרי הם טמאים, והם
באים מצד הטמאה, וכל צד נדבק
במקומו.

אפילו בשעה שהשם מוחל אין לו מחילה

ואיתא במדרש שוחר טוב, כל המחליט
עצמו לעברה אין לו מחילה
עולמית, רוצה לומר, אף בעת שיתגברו
רחמי ה' על העולם מכל מקום לא ימחלו
לו מטעם שהפקיר את רצונו של הקב"ה
לגמרי ונעשה חלות לעברה הזו.

יצטרכו לעשות לו נתוח להוציא את כל מאכלות האסורות

גם גופו מתפתם מאסור, ובהמשך הזמן
נעשה גופו מלא מושקצים ורמשים
ונבלה וטרפה, ומה יכול להיות מגוף טמא
כזה, כי אפילו אם יהיו לו זכותים גדולים
משארי מצוות ומעשים טובים והם ימליצו
טוב בעדו שיקום לעת התחייה עם שאר
מתי ישראל, אחר כל היסורים והעונשים
שתקבל הנפש בגיהנום, אין לשער ולערך
גודל צרת הנפש שיהיה לו לאדם לבסוף
על ידי זה, דהלא ידוע דפשתתקלקל לו
לאדם בפנימיותו, כגון שנתהפך באיזה
מקום בגידיו הדם לליחות, מכרח הרופא
לעשות לו [אפערציאן] (נתוח) לחתוך

באותו העולם ונוקמים מקונו נקמת העולם
- לפיהו, בשביל פיהו שלא שמר אותו
וטמא אותו את נפשו, ולא נדבק לצד
החיים לצד הימין. וגם הנפש לא תמלא,
לא תשתלם דינה לעולם ולעולמי עולמים.
דבר אחר לא תמלא, לא תשתלם לעלות
למקומה לעולמים, משום שהרי היא
נטמאה ונדבקה לצד האחר.

כאלו עובד עבודה זרה רח"ל

רבי יצחק אומר, כל מאן דאסתאב בהו,
כאילו פלח לעבודה זרה, דאיהו
(דברים יז) תועבת יי, וכתוב לא תאכל כל
תועבה. מאן דפלח לעבודה זרה, נפיק
מסטרך דחיי, נפיק מרשותא קדישא,
ועייל ברשותא אחרת. אוף מאן דאסתאב
בהי מיכלי, נפיק מסטרך דחיי, ונפיק
מרשו קדישא, ועייל ברשותא אחרת. ולא
עוד, אלא דאסתאב בהאי עלמא, ובעלמא
דאתי. ועל דא ונטמתם בם כתיב בלא א'.

רבי יצחק אומר, כל מי שנטמא בהם,
כאלו עבד לעבודה זרה, שהיא
תועבת ה', וכתוב לא תאכל כל תועבה. מי
שעובד לעבודה זרה, יוצא מצד החיים,
יוצא מרשות הקדשה ונכנס לרשות
אחרת. אף מי שנטמא במאכלות הללו,
יוצא מצד החיים, ויוצא מרשות הקדשה
ונכנס לרשות אחרת. ולא עוד, אלא
שנטמא בעולם הזה ובעולם הבא, ולכן
כתוב ונטמתם בם בלי א'.

לטמא היינו את העכו"ם

וכתיב, ולא תשקצו את נפשתיכם
בבמה ובעוף ובכל אשר
תרמש האדמה אשר הבדלתי אתכם
לטמא. מאי לטמא. לטמא לעמין עובדי

וכדומה, כְּדִי שִׁינְדְּכֻוּ וַיִּשְׁאֲרוּ רַק הַחֶלֶק
הָעֶפֶר הַנֶּעֱשֶׂה מִכְשָׁרוֹת, וַיּוּכַל לָקוּם בַּעַת
הַתַּחֲיָה וְלִזְכוּת עִם עַם יִשְׂרָאֵל יָחֵד, וְכִמָּה
יִסְוִיו יִסְבַּל מִזֶּה עַד שִׁיתַּעֲבֹל כָּל חֶלְקֵי
הָרַע הַטָּמוֹן בְּכָל חֶלְקֵי הַגּוֹף מִכֶּפֶר רִגְלוֹ וְעַד
רֹאשׁוֹ, וַיִּנְהָם בְּאַחֲרִיתוֹ עַל כָּל זֶה.

מִסְתַּלֵּק צֶלֶם הָאֱלֹהִים

גַּם עַל יְדֵי מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת מִסְתַּלֵּק
הַצֶּלֶם אֱלֹהִים מִן הָאֲדָם, כִּדְאִיתָא
בְּזוֹהַר הַקְדוּשׁ פֶּרֶשֶׁת מִשְׁפָּטִים בְּסוֹפּוֹ,
וְעַל לָבוֹא כִּמָּה מֵאֲרָעוֹת עַל הָאֲדָם, כְּמוֹ
שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמִים זְכוּרֵנָם לְבִרְכָּה עַל הַפְּסוּקָה,
וְאֲבָדִיל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לְהִיּוֹת לִי, **אִם**
אַתֶּם מִבְּדִילִים מִן הָעַמִּים עוֹבְדֵי גִלּוּלִים
הָרִי אֶתֶם שְׁלִי, וְאִם לֹא הָרִי אֶתֶם שֶׁל
נְבוּכַדְנֶצַּר וְחַבְרִי, דָּאף שִׁבַּעַת שֶׁהוּא
מֵתַרְצָה לְהִתְעַרֵּב עִם הַגּוֹיִם בְּכָל עֲנִינֵיהֶם,
נִרְאִים פְּאוּהֵבִין אוֹתוֹ, אֲבָל כָּל זֶה רַק
בַּהֲתַחֲלָה, אֲבָל בַּהֲמִשָּׁךְ הַזֶּמֶן נִסְבֵּב לוֹ עַל
יָדָם גּוֹפָא רַעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת עָלָיו, כִּי
הַקֶּבֶ"ה מִסְלֵק אֶת שְׁמִירָתוֹ מִמֶּנּוּ עֲבוּר זֶה,
וּכְבֵּר צִוּחַ הַכְּתוּב וְאָמַר, "אִם ה' לֹא יִשְׁמֹר
עִיר שְׁוֹא שֶׁקֵּד שׁוֹמֵר", אֲבָל הָאִישׁ הַשׁוֹמֵר
עַצְמוֹ מִמַּאֲכָלוֹת הָאֲסוּרוֹת, אֵף בַּעַת
דַּחְקוֹ, נוֹשֵׂא עַל עַצְמוֹ הַצֶּלֶם אֱלֹהִים
וְנִצּוֹל מִמֵּאֲרָעוֹת רַעוֹת.

זֶה שֶׁהוֹעִיל לְדַגְמָל חֲנֻנִיָּה מִיִּשְׁאֵל וְעֲזָרְיָה
שֶׁנֶּזְהָרוּ מִפֶּת בֶּג הַקֶּלֶף וּמִיָּין מִשְׁתִּיו
לְהַנְצִל מִיַּד נְבוּכַדְנֶצַּר. וְכִדְאִיתָא בְּזוֹהַר
הַקְדוּשׁ פֶּרֶשֶׁת מִשְׁפָּטִים (קכח):

חֲנֻנִיָּה מִיִּשְׁאֵל וְעֲזָרְיָה נִצְלוּ בְּזִכּוֹת שִׁנְשָׁמָרוּ מִמַּאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת

תֵּאנָא, בְּמָה זָכוּ דַּגְמָל חֲנֻנִיָּה מִיִּשְׁאֵל
וְעֲזָרְיָה, דְּאִשְׁתַּזְיִבוּ מֵאִינוֹן נְסִיוֹנִי,

בְּמָקוֹם זֶה וְלִשְׂאֵב הַלִּיחָה מִשֵּׁם, וְאַחֵר כֶּךָ
יּוּכַל לַחֲזוֹר וּלְהִרְפֹּא, דָּאֵם לֹא כֶּךָ, עַל לֹל
לְהִתְקַלְקֵל הַדָּם יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַד שְׁמִימוֹת.

וְכֵן אִם נִתְּנָה לוֹ כִּזֶּה בְּשָׁנֵי מְקוֹמוֹת אוֹ
בְּשִׁלּוּשָׁה, מְכַרְח לִסְבַּל יִסּוּרִים
שִׁיתַּכְנוּ בְּשָׁנִים וּשְׁלִשָּׁה מְקוֹמוֹת לִשְׂאֵב
הַלִּיחָה מִשֵּׁם, אֲבָל אִם חֵס וְשָׁלוֹם יִתְפַּשֵּׁט
הַלִּיחָה בְּיָדוֹ וּבְרִגְלָיו וּבְגוּפּוֹ בְּכִמָּה
מְקוֹמוֹת מְכַרְח לָמוֹת, דְּכִי יִתַּכְנוּ כָּל גּוּפּוֹ?

וְכִאֲשֶׁר יִתַּכְנוּ הָאֵם יּוּכַל לִסְבַּל כָּל כֶּךָ יִסּוּרִים?

וְעַתָּה נִתְבַּוְּן בְּעֲנִינֵנוּ, הֲלֹא יָדוּעַ מִסְפָּרִים
הַקְדוּשִׁים, שֶׁלְּפִיכָךְ אָמַר הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם, "כִּי בְיוֹם אֶכְלֶךָ מִמֶּנּוּ מוֹת
תָּמוּת", מִשּׁוֹם שֶׁעַל יְדֵי אֶכְלָה שֶׁל עֵץ
הַדַּעַת טוֹב וְרַע נִתְעַרֵּב בּוֹ כַּח הָרַע, שֶׁלֹּא
יּוּכַל לְהֵאִיר עָלָיו אוֹר ה' שִׁיתַּחֲ אוֹתוֹ לְנִצָּח
וּמְכַרְח לָמוֹת, שֶׁעַל יְדֵי יִסּוּרֵי הַקֶּבֶר יִתְעַפֵּל
כַּח הָרַע הַטָּמוֹן בְּתוֹכּוֹ וְיִתְפַּרֵּשׁ מִמֶּנּוּ
וְיִזְכֹּךְ הַחֶמֶר כְּדִי שֶׁאַחֵר כֶּךָ שִׁתְּקוּם בַּעַת
הַתַּחֲיָה יּוּכַל לְהֵאִיר עָלָיו אוֹר ה' וְיִחַיֶּהוּ
לְנִצָּח,

וְהוּא דְּגָמָא מִכּוֹש כְּמוֹ שֶׁמְכַרְח לְפָרוּשׁ
הַלִּיחָה מֵאֵת הָאֲדָם הַחֵי כְּדִי
שִׁישְׂאָר בְּחִיּוֹתוֹ.

וְעַתָּה נִתְבַּוְּן בְּעֲנִינֵנוּ, הָאִישׁ אֲשֶׁר מִילָא
גּוּפּוֹ בְּחַיֵּי מִנְּבִלּוֹת וּטְרָפוֹת וְהוּא
יָמוֹת לְבִסּוּף, אֶפִּילוֹ אִם נֶאֱמַר שִׁינְזָה
לְתַחֲיָה אַחֲרֵי שִׁינְקַבֵּל גָּמוּל עוֹנוֹתָיו
בְּגִיּהֵנוּם, הֲלֹא עַל כָּל פְּנִים יִצְטָרֵף עוֹד
תִּיקוֹן אִיוִם, [אִפְּעֵרָא צִיָּא נוֹרָאָה] (נִתּוּחַ
נוֹדָא), שִׁינְצָטָרֵף לְהִתְעַפֵּל חֶלֶק עֶפֶר הָרַע

הַטָּמוֹן בְּכָל אֶבֶר וְאֶבֶר שֶׁבְּגוּפּוֹ, וּבְכָל קְרוֹם
דֶּק שֶׁנִּמְצָאוּ בּוֹ. כִּי הֲלֹא כְּשֶׁאֲדָם אוֹכֵל
נִתְפַּשֵּׁט כַּח הַמֵּאֲכָל בְּכָל אֶבֶר וְאֶבֶר, מִכֶּפֶר
רִגְלוֹ וְעַד רֹאשׁוֹ וְאֶפִּילוֹ עַל קְרוֹמֵי הָעֵין

וְדַנְיָאֵל שָׁנָשְׁמַר מִזֶּה, כְּשֶׁצָּרָקוּהוּ לִגְבַּ
הָאֲרִיּוֹת, הַשְּׁתֵּלֶם בְּצֶלֶם רְבוּנוּ,
וְלֹא שָׁנָה צִלְמוֹ לְצֶלֶם אַחֵר, וְלִכְנֵן פְּחָדוֹ
מִמֶּנּוּ הָאֲרִיּוֹת וְלֹא חִבְלוֹ בּוֹ. וְאוֹתוֹ רָשַׁע,
בְּשָׁעָה שֶׁהֶעֱבֵרָה מִמֶּנּוּ מַלְכוּתוֹ וּמִדּוּרוֹ הָיָה
עִם חַיּוֹת הַשָּׂדֶה, הֶעֱבֵר מִמֶּנּוּ צֶלֶם פָּנָיו,
וּמֵאוֹתוֹ יוֹם לֹא נִרְאָה צִלְמוֹ צֶלֶם שֶׁל אָדָם,
וְכָל בְּהֵמָה שֶׁבָּאָה, נִרְאָה לָהּ בְּצֶלֶם שֶׁל
מִינָהּ וְנִקְבְּתָהּ, וְכֻלָּם הָיוּ בָּאִים עָלָיו, וּבִכְמָה
פְּעָמִים הָיוּ אוֹכְלוֹת אוֹתוֹ חַיּוֹת הַשָּׂדֶה
זוֹלַת נִגְזֵר עָלָיו הַעֲנֵשׁ הַזֶּה, מִשּׁוּם שֶׁכְּתוּב
(חִבְקוּק א) וְהוּא בְּמַלְכִּים יִתְקַלֵּס, מִשּׁוּם כִּךְ
כָּלֶם הַתְּקַלְסוּ בּוֹ כָּל אוֹתוֹ זְמַן.

מִרְאִיָּהּ טוֹב לְפִי שְׂאִין אוֹכְלִים דְּבָרִים אֲסוּרִים

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (דְּנִיָּאֵל א) וְלִמְקַצַּת יָמִים
עֲשֶׂרָה נִרְאָה מִרְאִיָּהּ טוֹב מִכָּל
הַיְלָדִים הָאוֹכְלִים אֶת פֶּת בֶּג הַמָּלֶךְ. נִרְאָה
מִרְאִיָּהּ טוֹב, דְּצוֹלָמָא דְמִרְאִיָּהּ לֹא
אֲעִידָאוּ מִנְהוֹן, וּמֵאחֲרָנִי אֲעִידָאוּ. מֵאֵן
גָּרִים הָאִי. בְּגִין דְּלֹא אֲתַגְעֵלוּ בְּגִיעוּלֵי
מִיכְלִיהוֹן. וְכֵּן חוֹלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּכְתִיב
בְּהוּ, וְאִנְשֵׁי קֹדֶשׁ תִּהְיוּ לִי. (שְׁמוֹת פד) וְאֵל
מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֵל יי' וְגו'. וְאֵל מֹשֶׁה
אָמַר, (קֶל"א ע"א) מֵאֵן אָמַר. דָּא שְׂכִינְתָּא.
עֲלֵה אֵל יי', כְּמָה דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת יט) וּמֹשֶׁה
עֲלֵה אֵל הָאֱלֹהִים וְגו'. (ס"א וִיקְרָא אֱלֹו יי')
אֲמַאי כָּל דָּא, לְקִיָּמָא עֲמַהוֹן מִיָּם, בְּגִין
דְּהָא אֲתַפְּרַעוּ, מַה דְּלֹא נִפְקוּ הַכִּי
מִמִּצְרַיִם, דְּאֲתַגְזְרוּ, וְלֹא אֲתַפְּרַעוּ, (מ' ע"א)
וְהֵכָא הָא אֲתַפְּרַעוּ, וְעָלוּ בְּבֵרִית מִיָּמָא,
דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת טו) שָׁם שָׁם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט.
דִּיִּיקָא וְשָׁם נִסְהוּ, בְּהָא אֶת קִדְשָׁא,
דְּאֲתַגְלִיֵּיא בְּהוּ, וְהֵכָא אֲתַקִּיִּים בְּהוּ, עַל
יְדָא דְּמֹשֶׁה גִּזְרָה דְּמִיָּמָא, דְּכְתִיב, וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת הַדָּם וַיִּזְרֹק עַל הָעָם וְגו'.

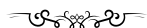
אֵלָּא בְּגִין דְּלֹא אֲסַתָּאבוּ בְּמִיכְלִיהוֹן. אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב (דְּנִיָּאֵל א) וַיִּשָּׂם דְּנִיָּאֵל עַל
לְבוֹ אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֵל בְּפֶת בֶּג הַמָּלֶךְ וְגו'.
וְתֵּינָא בְּסִתִּימָא דְּמִתְנִיתִין, מִיכְלָא דְּהֵהוּא
רָשַׁע, בְּשָׂרָא בְּחֻלְבָּא הָיָה וּגְבִינָה עִם
בְּשָׂרָא, בַּר מִיכְלָן אַחֲרָנִי, וְדָא סְלִיק לִיה
בְּפִתּוּרִיָּה, בְּכָל יוֹמָא.

שְׁנִינוּ, בְּמָה זָכוּ דְּנִיָּאֵל, חֲנֻנְיָהּ, מִישְׂאֵל
וְעִזְרִיָּה שֶׁנִּצְלוּ מֵאוֹתָם נִסִּיּוֹנוֹת?
אֵלָּא מִשּׁוּם שֶׁלֹּא נִטְמְאוּ בְּמִאכְלֵיהֶם. אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, כְּתוּב (דְּנִיָּאֵל א) וַיִּשָּׂם דְּנִיָּאֵל עַל
לְבוֹ אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֵל בְּפֶת בֶּג הַמָּלֶךְ וְגו'.
וְשְׁנִינוּ בְּסִתֵּר הַמִּשְׁנָה, מֵאֲכָל אוֹתוֹ הַרָשָׁע,
בְּשָׂרָא בְּחֻלְבָּא הָיָה וּגְבִינָה עִם בְּשָׂרָא, פֶּרֶט
לְמִאכְלִים אַחֲרָיִם, וְזֶה עָלָה לוֹ עַל שֶׁלְּחָנוּ
בְּכָל יוֹם.

בְּזִכּוֹת זֶה גַּם נִשְׁמַר דְּנִיָּאֵל בְּגוֹב הָאֲרִיּוֹת לְפִי שְׂרָאוּ עָלָיו צֶלֶם הָאֱלֹקִים

וְדַנְיָאֵל דְּאֲסַתְמַר מִהָאִי, כִּד רַמּוֹ יְתִיָּה
לְגוּבָא דְּאֲרִיּוֹתָא, אֲשַׁתְּלִים
בְּצוֹלָמָא דְּמִרְאִיָּהּ, וְלֹא שְׁנִי (בְּרֵאשִׁית קצ"א
ע"א) צוֹלָמִיָּה לְצוֹלָמָא אַחֲרָא, וְעַל דָּא דְּחָלוּ
אֲרִיּוֹתָא מִנֶּיהּ, וְלֹא חִבְלוּהוּ. וְהֵהוּא רָשַׁע,
בְּשַׁעְתָּא דְּמַלְכוּתָא אֲתַעֲדִי מִנֶּיהּ, (דְּנִיָּאֵל ד)
וְעִם חַיּוֹת בְּרָא הָיָה מִדּוּרִיָּה, אֲעִדִּי צוֹלָמָא
דְּאֲנַפּוֹ מִנֶּיהּ, וּמִהֵהוּא יוֹמָא, לֹא אֲתַחֲזִי
צוֹלָמִיָּה, צוֹלָמָא דְּבַר נֶשׁ. וְכָל בְּעִירָא
דְּאֵתִי, אֲתַחֲזִי לִיה, צוֹלָמָא דִּינִיָּה, וְנִקְבִּיָּה,
וְהוּוּ אֲתִינִן עָלֶיהָ כָּלְהוּ, וּבִכְמָה זְמַנִּין הוּוּ
אֲכָלִין לִיה חַיּוֹת בְּרָא, בַּר דְּאֲתַגְזֵר הָאִי
עוֹנֵשָׁא עָלֶיהָ, בְּגִין דְּכְתִיב, (חִבְקוּק א) וְהוּא
בְּמַלְכִּים יִתְקַלֵּס, בְּגִין כִּךְ, כֵּלָא יִתְקַלְסוּ
בִּיָּה, כָּל הֵהוּא זְמַנָּא.

אור צדיקים (פרק י"ט), וזה לשון קדשו: דע כי מי שלא היה מדקדק במאכלים בעולם הזה ולא היה נזהר להבחין בין אסור להתר, ואפלו אינו אסור מפרש בתורה אלא מחכמינו ז"ל. ענשו שלאחר מותו בא המקנה על חבט הקבר ומכה על בטנו בשרביטו של ברזל ואש, עד שפרסו נבקעת ויוצא פרשנדא, ואז מהפכין אותו על פניו ומכים אותו, ואומרים לו בלע מה שהוצאת, השם ישמרנו וינצלנו מדין הקשה הזה ומדכנותיה, ובפרט באסור בשר בחלב שהוא עון חמור, עד כאן לשונו.

פרק כט

מספר נדחי ישראל של בעל החפץ חיים זיע"א

חושבין לו מן השמים פאלו עשה מצות עשה דאורייתא בפועל ממש, וכמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה, ישב אדם ולא עבר עברה ונתנין לו שכר פאלו עשה מצוה, גם עבור התגברותו על יצרו בעת שהוא רואה להאיסור, והוא רעב ומתאנה לו, והוא מתאפק מחמת רצון השם יתברך, נקרא בשם גבור, כי זו היא הגבורה האמתית, כמו דאיתא באבות איהו גבור הכובש את יצרו, ועתיד להיות אור הקב"ה עבור זה עטרה בראשו לעתיד לבא כי עבור אחד מחמשה דברים נעשית העטרה, ומתגבר על יצרו הוא אחד מהן, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (מגילה ט"ו) עתיד הקדוש ברוך הוא להיות עטרה בראש כל צדיק וצדיק שנאמר ביום ההוא יהיה ה' צבאות לעטרת צבי וגו' לשאר עמו, למי שמשים עצמו כשיריים, וליושב על המשפט זה הדין אמת, ולגבורה זה

בא וראה מה כתוב, ומקצת ימים עשרה נראה מראיהם טוב (וגו') מן כל הילדים האכלים את פת בג המלך. נראה מראיהם טוב - שצ'לם רבונם לא זו מהם, ומאחרים זו. מי גרם את זה? מושום שלא נגעלו בגעולי מאכליהם. אשרי חלקם של ישראל שכתוב בהם, ואנשי קדש תהיון לי.

עונש חבט הקבר על מאכלות אסורות

וידוע הענש בחבט הקבר על האוכל מאכלות אסורות: כתב בספר

בו יבאר גודל השכר של השומר עצמו במאכלות האסורות.

על ידי השמירה ממאכלות האסורות מושך על עצמו קדשה מלמעלה כמו דכתיב (ויקרא ב' כ"ד) ולא תשקצו את נפשותיכם וגו' והייתם לי קדשים כי קדוש אני ה' וגם נאמר בפרשת ראה לא תאכלו כל גבלה וגו' כי עם קדוש אתה לה' אלהיך ובך בחר ה' וגו' ואחז"ל (יומא ל"ט) תנו רבנן והתקדשתם והייתם קדשים, אדם מקדש עצמו מעט מקדשין אותו הרבה, מלמטה מקדשין אותו מלמעלה, בעולם הזה מקדשין אותו לעולם הבא.

סעודה גדולה עתיד הקב"ה לעשות לעבדיו הצדיקים לעתיד לבוא וכל מי שלא אכל גבלות בעולם הזה זוכה לראותו וגם עבור כל עת שנזדמן לידו דבר אסור ומונע את עצמו מלעשות האסור

לפום צערא אנרא

וכהאי גונא איתא בירושלמי דפאה פרח בתרא לענן גבאי צדקה וזה לשונו: ר' אלעזר הוי פרנס חד זמן נחית לביתיה אמר ליה מאי עבדיתון, אמר ליה איתא חד סיעה ואכלין ושתין וצלין עלך, אמר ליה ליכא אגר טב נחית זמן תנין, אמר ליה מאי עבדיתון, אמר ליה איתא חד סיעה חורי (אחרת) ואכלין ושתין ואקלונך (בז אחרת) אמר לו כדון איכא אגר טב, וכן פהאי גונא בעניניו ובכל מצוה ומצוה יהיה תשלום גמולה לפי ערך הצער שהשיגו על ידי קיומה.

עני המביא קרבן כאילו הקריב נפשו

וכהאי גונא מצינו בתורה לענן קרבן, שכתוב ונפש כי תקריב קרבן מנחה וגו' ואמרו חכמינו זכרונם לברכה שאמר הקדוש ברוך הוא, מי דרכו להתנדב מנחת סלת עני, מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו, והכל הוא מטעם כי הקדוש ברוך הוא מביט על קיום המצוה באיזה אופן קימה, אם מתוך הריעות, או מתוך דחק ועני, או שאר מיני בזיון, וכל שיתגדל הצער בעת קיומה, יתגדל הריח בעת תשלומה, וכמאמר הכתוב הזרעים בדמעה ברנה יקצורו.

גדר איסור נבלה

והנה כל מה שהארכנו בענין הרחקה מנבלה וטרפה, צריך לדעת דאסור נבלה האמור בתורה הוא לאו דוקא אם מטה מאליה, הוא הדין אם נשחטה אך שהיה בספין פגום, או שאר דברים המעכבים בשחיטה [כמבאר ביורה דעה

המתגבר על יצרו, משיבי מלחמה שנושאין ונותנין במלחמתה של תורה, שערה אלו תלמידי חכמים שמשכימין ומעריבין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, גם זוכה עבור זה להראות בין חבורה של צדיקים לעתיד לבוא כשיעשה להם הקדוש ברוך הוא הסעודה גדולה בגן עדן, כדאיתא במדרש (ויקרא פ"י) **אריסטון** (פירש סעודה גדולה) עתיד הקב"ה לעשות לעבדיו הצדיקים לעתיד לבוא וכל מי שלא אכל נבלות בעולם הזה זוכה לראותו.

מה מאד צריך הישראלי להתחזק תמיד שלא להתגאל במאכלות האסורות

גם זוכה עבור השמירה במאכלות האסורות לחיי הנצח בעולם הנצח, וכמו שהאר"י בזה בזוהר הקדוש פרשת שמ"י, הנך רואה מכל זה את גודל השקר שיש לאדם עבור זה, על פן מה מאד צריך הישראלי להתחזק תמיד שלא להתגאל במאכלות האסורות לו, ועבור זה יהיה ה' אתו וירומם קרנו למעלה בזה ובבא.

יתבונן כל איש פמה צריך לתן לבו תמיד לזה שלא יכשל חס ושלום.

והנה לפי מה שבארנו את גודל האסור של מאכלות המגואלים, יתבונן כל איש פמה צריך לתן לבו תמיד לזה שלא יכשל חס ושלום, ואפילו אם נזדמן בין הרבה חברים רעים שמורגלין באסור זה, והם מחרפין ומגדפין אותו ומחזיקים אותו בעיני הפל לשוטה ופתי עבור זה, אף על פי כן אל ישים לבו לזה, וידע כי עבור זה שסבל בזיונות עבור מצותיו של הקדוש ברוך הוא, יגדל שקרו בשביל זה יותר ויותר לבסוף.

בְּשׁוֹר מְשׁוּחָט שְׁאִינוּ הִגּוּן כָּזֶה וּכְנ"ל, צָרִיךְ לְהִתְרַחֵק מִלֵּאכֹל בְּשׁוֹר שֶׁם, וְעַל עֲנֵן זֶה וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה נֹאמַר, וְשִׁמְתָּ סִכִּין בְּלוּעִיךְ אִם בַּעַל נֶפֶשׁ אֶתְּהָ, וְהִנֵּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הִרְבִּים לִפְי הַנִּשְׁמָע, מִצּוֹי בַּעַת הַזֶּה בְּמִדִּינוֹת הִרְחֻקוֹת, שׁוֹחֲטִים שְׁאִינָם יוֹדְעִים הַלְכוֹת שְׁחִיטָה, אוֹ שְׁאִרֵּי פְסוּלִים שֶׁמֶן הַדִּין אֲסוּר לֵאכֹל מִשְׁחִיטָתוֹ

למנות רק שוחטים יראים ושלמים

וְעַל כֵּן כָּל עֵדָה שֵׁישׁ בָּהֶם אֲנָשִׁים הַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה', עֲלֵיהֶם לְהִשְׁגִּיחַ עַל זֶה הַרְבֵּה, שֶׁלֹּא יִקְבְּלוּ לְשׁוֹחֲטִים כִּי אִם אֲנָשִׁים יִרְאִים וְכַשְׂרִים, וְשֵׁישׁ בִּידֵם עֲדוֹת מִרְבָּנִים מְבַהֲקִים, וְגַם מִצְוָה לְמִי שֶׁיִּכְלֹת בִּידוֹ, לְמִנּוֹת מִשְׁגִּיחִים בְּבֵית הַמִּטְבָּחִים שְׁמוֹכְרִים שֶׁם הַבֶּשֶׂר, שִׁיְהִיָּה הַכֹּל מִתְּנַהֵג בְּאִפְנוֹ הַכֶּשֶׁר, כִּי רַבָּה הַמְכַשְׁלָה בָּזֶה מְאֹד בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הִרְבִּים וּמִי שֶׁהוּא בַּעַל נֶפֶשׁ, מִצְוָה שֶׁיִּלְמַד בִּיו"ד אוֹ בְּחֻקֵּי אֲדָם הַלְכוֹת שְׁחִיטָה וְיַדַּע אִיךָ לְהִתְנַהֵג בַּעֲנִינָם כְּאֵלּוּ.

עֵתָה נִבּוֹא לְבַאֵר בַּעֲזֵרַת ה' דִּינִים אֲחֵרִים מַעֲנִנֵי אֲסוּר וְהִיתָר כְּדֵי שֶׁיַּדַּע הָאָדָם אִיךָ לְהִתְנַהֵג עַל פִּי דִין.

ס' כ"ג הַחֲמִשָּׁה דְּבָרִים הַמְעַכְבִּים בְּשְׁחִיטָה] הֲרִי זֶה נִבְלָה גְמוּרָה מִן הַתּוֹרָה [כְּגוֹן טְרֶפֶה הָאֲסוּר בַּתּוֹרָה הוּא לֹא דוֹקָא אִם נִטְרָפָה בְּשָׂדֶה עַל יְדֵי זָאֵב וְכַדּוּמָה, אֲלֵא כָּל שֵׁישׁ לֶה אֵיזָה מִחֻלָּה שֶׁעַל יְדֵי זֶה לֹא תִחְיֶה בְּסוּף הֲרִי זֶה בְּכָלֵל טְרֶפֶה, וְאִפְּלוּ נִשְׁחָטָה כְּרֹאֵי הֲרִי זֶה אֲסוּרָה מִן הַתּוֹרָה, וְעַל יְדֵי אֵיזָה מִחֻלָּה שֶׁהִיָּתָה חוֹזֶרֶת וּבְרִיאָה אוֹ שִׁתְמוֹת לְבִסּוּף, הַכֹּל נִתְבָּאֵר בְּגִמְרָא שֶׁהִיא הַתּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה שֶׁקֵּבֵל מִשֶּׁה מְסִינִי] וְעַל כֵּן טְבַח שְׁאִינוּ יוֹדְעֵי הַלְכוֹת שְׁחִיטָה, אֲסוּר לֵאכֹל מִשְׁחִיטָתוֹ כְּמִבְאֵר בִּיּוֹרָה דְּעַה סִּימָן כ"ג מ"א.

איזהו שוחט שאסור לאכול משחיטתו

וְכֵן אִפְּלוּ אִם יוֹדְעֵי הַלְכוֹת שְׁחִיטָה, וְשִׁחַט בְּסִפֵּין בְּדוּק כְּדִין, אִךְ שֶׁהָיִשׁ הַזֶּה הוּא אֲכָל בַּעֲצָמוֹ נִבְלָוֹת וְאִינוּ חוֹשֵׁשׁ עַל הַשְׁחִיטָה, אוֹ שֶׁהוּא מוֹמֵר מִחֻלָּל שַׁבָּת בְּפֶרֶסְהִיא, כָּל אֵלּוּ שְׁחִיטָתוֹ אֲסוּרָה מִן הַתּוֹרָה, וְכֵן אִם הוּא קָל שֶׁמְזַלְזֵל בְּמִצְוֹת וּמִלְעִיג בְּדַבְרֵי חֻקִּים, אִין לֵאכֹל מִשְׁחִיטָתוֹ, וְאִם הִזְמִינוּ אוֹתוֹ לֵאכֹל אֲצֵל אָדָם אֶחָד, וְהוּא יוֹדְעֵי שְׁאִתּוֹ הָאָדָם קוֹנֶה

פרק ל'

הלכות מאכלות האסורות.

וְכָל שְׂאֵר בְּהֵמוֹת טְהוֹרוֹת נִכְלָלִין תַּחַת סוּג ג' מִיָּנִים אֵלּוּ, וְהָאוֹכֵל חֶלֶב נִבְלָה וְטְרֶפֶה חֵיב מִשּׁוּם חֶלֶב וּמִשּׁוּם נִבְלָה וְטְרֶפֶה, דְּאֲסוּר נִבְלָה חַל עַל אֲסוּר חֶלֶב עַל יְדֵי כּוֹלֵל, שְׁכּוֹלֵל הָאֲסוּר נִבְלָה גַם אֶת הַבֶּשֶׂר, וְלִכֵּן חַל הָאֲסוּר גַּם עַל הַחֶלֶב, אֲבָל שְׂאֵר

בו' יבאֵר אֵיזָה עֲנִינִים מֵאֲסוּרֵי חֶלֶב וְדָם וְיִיד הַנֶּשֶׁה.

באלו מִיָּנִים נוֹהֵג הָאִיסוּרִים הַנּוֹכְרִים:
כְּתִיב בַּתּוֹרָה כָּל חֶלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וְעִז לֹא תֹאכְלוּ כִּי כָּל אוֹכֵל חֶלֶב וְנִכְרְתָה,

הבשר יוצא מיד הטבח עד שינקרנו אדם בקי ורגיל בזה ומזמן לכה. ומאד מאד הזהירו חכמים את המנקה שיהיה זהיר במלאכתו כדי שלא יכשיל את ישראל באסור חלב ודם וגיד הנשה, והחמירו עליו ואמרו דמי שדרכו לנקר בשר ונמצא אחריו חוט או קרום, מזהירין אותו שלא יזלזל באסורין, ואם נמצא אחריו חלב, אם הוא כשעורה מעבירין אותו, ואם נמצא אחריו כזית ואפילו בהרבה מקומות, מכין אותו מכת מרדות, ומעבירין אותו, וחזרתו לכשרותו ותשובתו הכל לפי ראות עיני הדין אם עבר בשוגג או במזיד [יו"ד סי' ס"ד].

תשובת המנקה בכדי שיחזירוהו לעבודתו

וכדי להראות לכל את חמר הענין הזה נעתיק את דברי הגאון הקדמון בעל אור זרוע בהלכות גיד הנשה (סימן תמ"ח) (ומקצת דבריו בזה הובא בהגהת אשר"י ובב"י ובד"מ ביו"ד סימן מ"ד בסופו) וזה לשונם שם: הלכך הלכה למעשה בשעורה במקום אחד מעבירין ליה ולא מלקינן ליה, נמצא אחריו כזית אפילו בב' וג' מקומות מלקינן ליה, וכל שכן דמעבירין ליה, עד שינקבל עליו דין שמים ויתקן עונתו על פי תלמיד חכם שבעירו, ונראה שיש להכריז בבית הכנסת שני וחמישי ושני, פלוני הטבח העבירוהו מאמנותו מפני שנמצא אחריו חלב כשעורה, ויהיה חדש ימים שלא יתעסק באומנותו, ולאחר חדש ימים יבוא אצל תלמיד חכם שבעירו, או בעיר הסמוך לעירו, ויאמר כך וכך עשיתי וחסאתי, ותוקה אני על הראשונות, ויתנו לו הדין לפי ראות עינים, ואחר כך יכריזו בבית הכנסת, פלוני הטבח שהעברנו אותו

מינים, כגון החיות, אין בהם משום אסור חלב, וכיון חלבו אסור מספק דשמא הוא בהמה, ואסור גיד הנשה נוהג בין בבהמה ובין בחיה, ונוהג בין בברד ומין ובין בברד שמואל, ואסור דם נוהג בין בבהמה ובהיה ובין בעוף, בכלל חלב עליו כרת במזיד ובשוגג חלב חטאת.

הרבה פרטי דינים באיסורי חלב ודם

והנה לבאר פה פרטי הדינים אלו אי אפשר, כי מלבד החלב גופא שחייב עליו כרת, והם החלב שעל הקרב ושעל הפסלים ושעל הפליות, ובכלל זה חלב שעל המסס ובית הפוסות שהוא בכלל חלב שעל הקרב, וכן קרום שעל הטחול במקום עביו, עוד יש כמה מהם שהם אסורים מן התורה והוא חלב שעל הקבה ושעל הדקין [מקום שמתחילין לצאת מן הקבה עד לערך אמה שם צריך לגרור חלבו שעליו ויש אומרים שהוא המעי שיצא בו הרעי שהוא סוף המעים שם צריך גרידה בערך אמה ויש להחמיר בשניהם] וכן יש עוד כמה קרומים וחוטאים שהם אסורין משום חלב וכן יש כמה קרומים וחוטאים שאסורין משום דם, וכן בענין אסור גיד הנשה יש כמה פרטי דינים שאי אפשר לבארם פה והם הלכות רחבות ביו"ד סימן ס"ד וס"ה וכמעט אי אפשר לידע להפיר כל הפרטים על בריהם אם לא מי שהוא בקי ורגיל במלאכת הניקור.

לקחת מנקה טוב ולהעבירו אם נמצא חלב וכדו'

ועל פן הנהיגו בכל ישראל שאין כל אחד ואחד מנקה בפני עצמו, אלא אין

ומת קודם שעשה תשובה, אסור להתעסק בקבורתו, ולא עוד אלא אפילו כלבים אוכלין את בשרו ולוקקין את דמו אסור להברית הכלבים מעליו, כההיא דמסכת תרומות בירושלמי בפרק האשה, מעשה בטבח בציפורי שהיה מאכיל לישראל נבלות וטרפות, פעם אחת שתה יין בערב שבת ועלה לגג ונפל ומת והיו הכלבים מלקקין את דמו אתו, שאלו לר' חנינא מהו מרמייה מן קדמיהו [לסלקם מלפניהם], אמר להם כתיב ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשליכו אותו וזה היה גוזל כלבים ומאכיל לישראל ארפינו [הנח להם] דמן דידהו אכליו, הא למדת שאפילו כלבים אוכלין את בשרו אין להברית מעליו, וכל שכן שלא להתעסק בקבורתו, והני מילי שלא עשה תשובה, אבל עשה תשובה, אין לך דבר שעומד בפני בעל תשובה, כדאמר בירושלמי ספ"ק דפאה הרי שהיה אדם רשע גמור כל ימיו ובסוף עשה תשובה אף על פי כן הקדוש ברוך הוא מקבלו וכו' עין שם עכ"ל האור"ז הנ"ל.

יש טועים וסוברים שאיסור חלב הוא מדרבנן

ומכיל זה נוכח ללמוד חמור העון מי שמכיל לישראל באלו האסורים, ובעונותינו הרבים יש בארצות רחוקות קצבים בורים שאינם יודעים כלל חמור העון של אסור חלב וגיד הנשה, וסוברים שהוא רק מנהג טוב של ישראל, וחמור אצלם אסור נבלה וטרפה מאסור חלב, וכמו שראיתי במכתב עתי אחד שכתב, שנתקבצו הרבה קצבים לעורר אודות מכירת החלב לבני ישראל, שאסור עליהם הרב דשם, ואמרו שהיא גזרה

מפני שנמצא אחריו חלב כשעורה כבר תהא ונתחרט לפני תלמידי חכמים על המעשה הרע שבא לידו, וקבל עליו כמו שצונו עליו תלמידי חכמים, ומכאן והלאה החזירוהו לאומנותו, והרי הוא נאמן לסמוך עליו כבראשונה, וקודם שישמענו הכרזה זו בבית הכנסת אין לסמוך עליו, ואסור לקנות ממנו בשר.

אם הכשיל במזיד מחמירים עליו הרבה יותר

אבל אם היה מוכר טרפות בחזקת כשרות, או שהיה מוכר חלבים בחזקת שמן, יש לו דין אחר, כי בכאן הקלנו עליו מפני שעשה שלא בידיעתו, אלא שפשע שלא דקדק היטב, אבל התם שבמזיד, מחמירין עליו טפי, כההיא דפרק עד פמה בבכורות [כ"ט ע"ב] דההוא טבחא דהנה חשוד לזבונא תרפא דאטמא בחלוף של פנתא וכו' וקנסיה רבא עד שיעשה דין המקדש בפרק זה בורה, דההוא טבחא דנפקא טריפתא מתותי ידיה, ומסיק שם רבא דתקנתיה כדרב אידי בר אבין, דאמר החשוד בטריפות אין לו תקנה עד שילך למקום שאין מכירין אותו, ויחזיר אבדה מתחת ידו בדבר חשוב, או שיוציא טרפה מתחת ידו כדבר חשוב משלו, וכן הלכה, וכבר היה מעשה וכו', הלכך המוכר טרפות בחזקת כשרות וחלב בחזקת שמן, צריך לקבל דין מפי תלמיד חכם, ואף על פי כן שיעשה הדין, לא סמכין עליה לאכשורי עד שיעשה כדבר אידי דדפרישית.

המכשיל את ישראל אסור להתעסק בקבורתו

והרי שהיה מוכר טרפות בחזקת כשרות, או שהיה מוכר חלבים בחזקת שמן,

בְּלֹא, וְהָיָה חֵיב עַל זֶה מַלְקוֹת אֲרֻבַּעִים,
אֹי וְאֲבוֹי לְאֶחֱיוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל הַנִּדְחִים
בְּמִקְוֹמוֹת כָּאֵלֹה, וּמִתְגַּאֲלִים בְּבֶשֶׁר פְּגוּל
שֶׁל קִצְבִּים בּוֹרִים וְרִיקִים כָּאֵלֹה, וְאִם כִּי
הִירָא לְדַבֵּר ה' לֹא יֵאכַל בְּשֶׁר בְּמִקְוֹמוֹת
כָּאֵלֹה, עַד שֶׁיֵּדַע בְּבִרְוִי שֶׁנִּקְרוּ אוֹתָם
הַיֵּטֵב מִחֶלֶב וְדָם כְּדִין, וְאִם הוּא בְּשֶׁר
אֲחוּרִים אִם נִקְרָא אוֹתָם הַמִּנְקָר כְּדִין מִגִּיד
הַנָּשָׂה.

שֶׁאִין יְכוּלִין לַעֲמוֹד בָּהּ, וְאִם יִחְמִירוּ בָּזֶה
יִהְיוּ מְכַרְחִים לְהַסְגִּיר לְגַמְרֵי בְּתֵי מוֹטְבָּחִים
שֶׁל בְּשֶׁר כָּשֶׁר, וְיִכְרְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכֹל
בְּשֶׁר נְבֵלָה וְטֶרֶפָה, אֹי וְאֲבוֹי לְבוֹרִים
וְרִיקִים כָּאֵלֹה שֶׁלְּדַעְתָּם הַמְּקוּלָקְלָה חֲמוּר
עֲלֵיהֶם אֲסוּר נְבֵלָה וְטֶרֶפָה מֵאֲסוּר חֶלֶב,
וְסוֹבְרִים שֶׁהֵיא רַק גְּזֵרָה שֶׁגָּזַר רַבֵּן עֲלֵיהֶן,
וְאֲדִרְבָּה הִלָּא מִפְּרֹשׁ בְּתוֹרָה שֶׁעַל חֶלֶב יֵשׁ
כֶּרֶת, וְעַל בְּשֶׁר נְבֵלָה טֶרֶפָה אֵינוֹ בְּכֶרֶת רַק

